

LAIKAS

Nr.
321
XVI M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

11 DE JULIO DE 1963

POVILAS VI PRIĖMĖ LIUVOS ATSTOVĄ

TELEGRAMOS ŠV. TĖVUI

(E) Naujuoju Popiežium išrinkus kardinolą Montini, Povilui VI-jam telegramą su nuoširdžiais sveikinimais ir prašymu nepamiršti pavergtos Lietuvos ir jos tikinčiųjų, pasiuntė VLIKo Vyk. Taryba. Telegramas siuntė Lietuvos diplomatai ir kitos lietuvių institucijos.

PRIĖMIMAS PAS POPIEŽIŲ POVILĄ VI-JI

(E) Lietuvos ministeris prie Šv. Sosto S. Girdvainis su kitais diplomatinių misijų šefais buvo priimtas Jo Šventenybės Popiežiaus Povilo VI-jo bendroje, iškilmingoje audiencijoje. Jos metu priimdamas min. Girdvainio sveikinimus, Šv. Tėvas teikėsi labai maloniai prisiminti savo dažnus kontaktus su S. Girdvainiu, kuriuos dabartinis Popiežius turėjo per eilę metų, būdamas Valstybės Sekretoriato antros sekcijos vedėju.

DIDELĖ LAISVOSIOS SPAUDOS PARODOS SEKMĖ MÜNCHENE

(E) Birželio 26 d. Munchene atidaryta, Laisvųjų Žurnalistų Sgos suorganizuota spaudos paroda turi didelę sėkmę ir plačiai paminėta vokiečių spaudos. Laisvosios spaudos paroda globoja Bavarijos darbo ministras Paul Strenkert. Parodos kataloge nurodyta laisvosios spaudos reikmė ir atpasakoti Laisv. Spaudos Sąjungos tikslai. Pateiktas ir pavergtųjų tautų laisvame pasaulyje leidžiamų laikraščių, žurnalų ir jų biuletenių sąrašas. Iš jo seka, kad daugiausia Vakarų pasaulyje pasirodo lenkų ir ukrainiečių spaudos (106 ir 100), Baltijos tautų tarpe vyrauja lietuvių laisvoji spauda (70 leidinių), latviai leidžia 34 ir estai 27. Gudų k. leidinių pasirodo 10.

SOVIETŲ ŠPIONAŽAS AMERIKOJE

Washington, D. C. — FBI direktorius J. Edgar Hoover Atstovų Rūmų sąmatos komitetui pranešė, kad Sovietų Rusija varo istorijoje negirdėtą špionažo ataką prieš Jungtines Amerikos Valstybes. Visų pirma — šiame krašte yra 760 sovietų bloko diplomatinio personalo tarnautojų, kurie plačiai panaudojami špionažui. Taip pat šiame krašte gyvena 1,066 jų šeimos nariai, kai kurie iš jų žvalgybos agentai.

Vien tik vienerių metų laikotarpy sovietų pareigūnai atliko 14 žinių rinkimo kelionių po visas JAV, ypač domėdamiesi stambiausiais pramonės kariniais įrengimais, rinkdami žemėlapius, nuotraukas. Per vienerius metus 95 sovietų pareigūnai dalyvavo 65-se techninėse, mokslinėse ir karinėse konferencijose įvairiose JAV vietose. Jie surinko daug informacijų ir užmezgė naujų ryšių.

PREZIDENTO PAJAMOS WASHINGTON.

— Kai kurie šio krašto laikraščiai praneša, kad prez. J. F. Kennedy visą savo prezidentinę algą — 100,000 dol. metams — aukoja labdaros tikslams. Už pirmuosius savo prezidentavimo metus Kennedy tegavo 95.000 dolerių, nes pradėjo eiti savo pareigas ne sausio 1, o 20 d. Visą tą sumą prezidentas atidavė šešioms labdaros organizacijoms. Sekančių metų algą 100.000 dol. paskirta labdaros tikslams.

Taip darė ir kiti

Kai J. F. K. buvo pirma kongresmanu, o vėliau senatorium, tad per 15 metų laikotarpį jis visą savo kongresmaninę ir senatorinę algą skyrė labdaros tikslams.

Prez. J. F. Kennedy nėra šiuo atžvilgiu išimtis: lygiai tai pat darė prez. Hoover: jis savo prezidentinę algą atiduodavo labdaros tikslams ir dabar savo 25.000 dol. metinę pensiją atiduoda tiems pat tikslams.

Darius ir Girėnas savo lėktuve "Lituanica"

Pusė milijono per metus

Asmeninės prezidento pajamos, gaunamos iš jo tėvo sudaryto fondo, sudaro maždaug 500,000 dol. metinio pelno. Kai iš jų atskaito pajamų mokesį, prezidentui lieka 100.000 dol. Be to, JAV prezidentui skiriama 50.000 dol. metams prezidentinės reprezentacijos tikslams. Kai iš tos sumos prezidentas sumoka pajamų mokesį, jam mažai belieka, tad jis reprezentacijos išlaidas apmoka iš savo kišenės.

BŪSIMI ARGENTINOS PREZIDENTAI?

Rinkiminėje Kolegijoje bus renkamas Argentinos Prezidentas iš šių kandidatų:

- Illia — Perrete (UCRP);
- Aramburu (UDELPA);
- Alende (UCRI);
- Olmos-Jofre (F. de Centro).

• Argentinos Kardinolas Santiago Luis COPELLO, įteikė Šv. Tėvui PAULO VI atsakomąją viso pasaulio katalikų antspaudą.

AUSTRALIJOJE

Kiekvienas asmuo, sulaukęs 65 m., banke neturįs pakankamai pinigų (namuose jis gali turėti), gauna apytikriai £5 (11 dol.) pensijos per sav. (moterys 60 metus sulaukusios), nors nieko būtų j pensijų fondą įmokėję. Ligoninė, gydytojas ir vaistai — pensininkams nemokamai. Viešųjų įstaigų išlaikomas susisiekimas pensininkams labai pigus.

VOKIETIJA

Wiesbaden. — Vakarų Vokietija išgėrė 90 milijonų 400 tūkstančių bonkų šampano 1962 metais, 18 procentų daugiau nei 1961 metais. Šią statistiką pateikė federalinė įstaiga penktadienį.

SUMAŽINO GYVULIŲ SKAIČIŲ PRIVATIEMS SAVININKAMS RUSIJOJE

Maskva. — Sovietų Rusija gegužės 9 dieną griežtai apribojo gyvulių skaičių privatiems piliečiams. Dekrete, įsigaliojantiame liepos 1 dieną, pabrėžta: "Piliečiai, kurie nėra kolektyvinių ūkių (kolchozų) nariai... tegali įtraukti į savo asmeninę nosavybę..."

viens karvė ir veršiuoką, ne senesnę kaip 4 mėnesių, vieną ošką ir oškutes, nesenesnes kaip metū, ir vieną kiaulę arba tris avis su eriukais, nesenesnius kaip vienerių metų".

PREZIDENTAS VAIKAMS DAVĖ MEDALIUS

Prezidentas Kennedy Washingtonė asmeniškai prisegė medalius už narsumą dviems Chicagos berniukams Alvin Cynova, 5111 Glenwood ave., ir Randy Newnum, 1305 Carmen av. Berniukai parodė drąsą, išgelbėdami kitų gyvybes. Abu yra saugumo patrulio nariai prie Trumbull mokyklos.

GIRDĖTI BALSAI IŠ PILVO

Devynių metų Mark Hellerich prisistatė muzikos mokytojui J. Apollo, 4930 Louise av. Vaikas buvo išsigandęs ir pasakė, kad kas nors kalba jo pilve. Mokytojas ausį pridėjęs klausė ir aiškiai girdėjo iš O'Hare aerodromo bokšto transliuojamus įsakymus skraidantiems lėktuvams. Kaip tai įvyko, dar neišaiškinta.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280. Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 689.755

Franqueo Pagado
Concesión N° 4289
Tarifa Reducida
Concesión N° 4045

DARIAUS IR GIRĖNO 30 METŲ SUKAKTIS

30 metų suėjo, kaip mūsų Tautos Didvyriai Darius-Girėnas 1933 metais liepos 17 d. nugalėjo Klastingąjį Atlantą, žuvo prie Tėvynės sienos-slenksčio: —Soldino miške— Vokietijoje, nepasiekę savo tikslo.

Tie du lietuviai Darius-Girėnas išvežti maži 7-8 metų su lietuviška dvasia ir tėvynės meile. Ten aukdami jos neprarado, būdami Š. Amerikoje jie jautė savo sieloje Tėvynės Lietuvos meilę, jų sieloje vystėsi įkvėpimas, būti savo kraštui naudingi, kad pakelti jos garbę, kovoti už tėvų žemę, tėvų kalbą ir papročius.

Pasibaigus pirmajam pasauliniui karui, Darius grįžo į Lietuvą, su tikra tėvynės meile, dirbo jos naudai ir gerbūviui. 1923 m. kovojo Klaipėdos atvadavime, su kitais tėvynės mylėtojais. 1927 m. grįžęs Š. A. susipažino su Stasiu Girėnu, pasirengė vykdyti tiesioginį skridimą New York — Kaunas.

Tie du sparnuoti Lietuviai pasiryžo nugalėti Platųjį Atlantą, suteikti Lietuvai naują garbę, naują laimėjimą. Didingas žygis ir didingas tikslas juodu sužavėjo, bet sužavėjo kartu ir visą lietuvių tautą.

Darius-Girėno laimėjimas, išgarsino lietuvių vardą, įrodė pasauliui, kad iš mažos tautos sūnūs, turi nemažiau gabumų, pasiryžimų tėvynės ir tautos garbei, kaip ir kitos didelės valstybės-tautos.

Darius-Girėnas iškilo naujos lietuvių didvyriais ir nušvietė visą lietuvių padangę. Naujam lietuviui nėra nenugalimų dalykų, nėra tokio tikslo, kurio nebūtų galima pasiekti, nėra jėgos, kuri jį kelyje sulaukytų. Naujas lietuvis, —kovos žmogus, bet ne beprasmis kos kovos, o kurybinės, tautos kilniųjų siekimų karys, naujasis lietuvis, žmogus-patriotas iki pat širdies gelmių ir dėl Tėvynės pasiryžęs viską aukoti. Darius-Girėnas iškilo naujojo lietuvių simbolis. Bet... sparnuotieji naujieji lietuviai savo žygio nebaigė, Soldino miškuose nutrūksta skaidriųjų gyvybių siūlas ir "Lituanica" suglaudė savo sparnus.

Darius-Girėnas audringą naktį žuvo netoli savo brangiosios Tėvynės-Gimtinės. Tai žiaurus priešas sustabdė Drasiųjų Didvyrių skridimą, į laimėjimą, į triumfą, į garbę ir šviesią ateitį. (Priežastis žuvimo liko neaiški, buvo baimės užpykinti naci-vokiečius, manome kad nacių-vokiečių kulkos pastojo jiems kelią į Mylymą Tėvynę Lietuvą).

Skaudu ir liūdna. Žiauru ir pykta. Lenkiame galvas prieš didvyrių kūnus ir nemokame suvaldyti užplūdusio skausmo.

Tas skausmas gresė mus visiškai prislėkti, atimti pasitikėjimą ir visas viltis.

Sparnuoti lietuviai Darius-Girėnas, savo žygio nebaigė. Liko jų žygio dvasia, įkvėptoji mintis, pasiryžimas, tęsti iki galutinio laimėjimo.

Darius-Girėnas kreipėsi drąsiu žygiu į Jaunąją Lietuvą, į naująjį lietuvių ir sakė: —žmogus, vienas kitas gali žūti, gali suklypti, bet įdėja nežūva. Naujųjų kovotojų būriai turi stoti žuvusiųjų vieton ir tęsti kovą iki laimėjimo.

Jie matė Jaunąją Lietuvą-galingą, stiprią, vieningą ir garbingą. Jie Lietuviai skyrė savo žygi, savo laimėjimą, dėl jos ir žuvo.

Darius-Girėno žodžiai testamente: "Lituanicos" laimėjimas tegul sustiprina Jaunųjų Lietuvos Sūnų dvasią ir įkvėpia juos naujiems žygiams.

"Lituanicos" pralaimėjimas, tegul auklėja jaunųjų lietuvių atkaklumą ir ryžtumą, kad sparnuotas lietuvis būtinais įveiktų klastingąjį Atlantą Tėvynės Lietuvos Garbei.

Jų žygis, neturi būti pamirštas, turime jį tęsti ir garbingai baigti. Jaunoji Lietuva galinga, garbės apsupta — mūsų idealais, turime žmonių su kilnia dvasia-siela ir tėvynės meile. Darius-Girėnas nurodė tikrąjį kelią į Lietuvos galybę, ir mes juo nepalaužomai eisime.

Darius-Girėno skridimo, ir jų pačių neprivalom pamiršti, nes pirmieji Sparnuoti Lietuviai iškėle Lietuvos garbę, pastatė tarp didžiųjų valstybių skrydimo rekordą. Dėkime pastangas, kad jie būtų amžinti Argentinos kolonijoj tam tikru paminklu. Mums nedaug liko gyventi, būs prisiminimas mūsų jaunajai kartai Darius-Girėno garbingas žygis Lietuvos garbei.

Kiekvieno lietuvių ir jaunosios kartos pareiga gerbti, savo tautos didvyrius, kovotojus, rašytojus, sukilimo dalyvius ir visus kurie tęsė ir tęsia kovą už mūsų Brangios Tėvynės Lietuvos Laisvę. 1963 m. liepos 15 d.

Juozas Šiušis

VISI Į PAMINĖJIMĄ

Š. m. liepos mėn. 13 d. (šeštadienį) susivienijimo Dr. Vinco Kudirkos salėje, Av. San Martín 3175, Lanus, įvyksta didingas Darius ir Girėno 30 metų mirties paminėjimas. Bus paskaitos, specialios rodomos filmos apie Darius ir Girėną ir pirmą kartą šiame salione parodys gražiausias filmas iš Lietuvos — likusi pelnų skiria susivienijimo rūmų stovybai. Po filmų bus jaunimui linksmas šokiai.

Okupuotoje LIETUVOJE

KULTŪRINIS GYVENIMAS LIETUVOJE

(E) Birželio mėn. įvairiuose rajonuose vyko dainų šventės. Birželio 9 d. tokia šventė buvo Jurbarko su 2.000 dainininkų. Svečių tarpe buvo ir Vilniaus pareigūnų su J. Paleckiu priėmimo. Raseiniuose įvyko pirmoji moksleivių rajono dainų ir šokių šventė, su beveik 4.000 saviėklininkų. Prieš šventę buvo nešami plakatai, transparenčiai ir jų tarpe vienas bylojo: „Mokslas, darbas, skambioji daina tau, Lenino žeme!“

— Šiauliuose birželio 12-15 dienomis vyko seminaras — atvykę Maskvos valst. elektros tyrimo instituto inžinieriai Lietuvos energetikos darbuotojams pasakojo apie aukštos įtampos įrengimų eksploataciją. Dabar lūsią galima kai kuriuos darbus atlikti be Maskvos ir Leningrado specialistų pagalbos.

— Maskvoje, birželio 12 d. atidarytoje visasąjunginėje estampų parodoje, pagal Vilniaus radijo pranešimą didelį išpūdį padarė Lietuvos dailininkų darbai. Savo darbus parodai atsiuntė daugiau kaip 20 autorių. Štai kokios Lietuvos dailininkų darbuose paliestos estampų temos: Šalin kolonializmas (dail. J. Kuzminskis), Kolūkietė ir artojas (prof. Jurkūnas), dar kiti darbai: iš ciklo Egle žalčių karalienė (A. Makūnaitė), Darbininkas ir brigadininkas (dail. Danilovas) ir kt.

— Gegužės 30 d. į pavergtos Lietuvos Rašytojų sąjungą priimti keturi jauni rašytojai: poetė Judita Vaičiūnaitė, poetė ir satyrikė Vytautė Žilinskaitė, prozininkas Icchokas Meras ir

poetas Vladas Šimkus. Jie visi išleide po vieną ar daugiau knygų.

IŠ LIETUVOS ATGABENTI „DŽIAUGIASI“ MURMANSKO ROMANTIKA

(E) — Birželio 12 d. Vilniaus radijas informavo: į Karelijos respubliką ir šiaurės Sovietijos rajonus lietuviškasis jaunimas — „savanoriai“ atvykę laimingai ir šiaurės rajonuose, netoli Murmansko, tiesiai tariamai patį siauriausią geležinkelį visame pasaulyje. Tėveliams ir artimiesiems iš Murmansko aiškinta, kad atvykusių sūnų ir dukrų nuotaika esanti puikiausia, jie gyvena gerai ir šauniai dirba. Dar nurodyta, kad tolimoji šiaurė labai romantiška, o užpoliario gamta esanti nepaprastai graži ir... svetinga.

STUDENTŲ VASAROS DARBŲ—KOVA PRIEŠ RELIGIJĄ

(E) — Birželio 10 d. pavergtos Lietuvos Komjaunimo CK-te įvyko pasitarimas studentų vasaros darbo ir poilsio stovyklų klausimams apsvarstyti. Paaiškėjo, kad Vilniaus universiteto studentai organizuoja 12 darbo-poilsio stovyklų. Kauno politechnikos studentai dirbs Raseinių rajone, be to, Kauno dirbtinio pluošto ir Kėdainių chemijos kombinato statybose Stovyklaujančių Šiaulių pedagoginio instituto studentų vasaros darbas bus daugiausiai skiriamas kovai... prieš religinius „prietarus“. Vietos gyventojams studentai turėsi skaityti paskaitas, vesti pokalbius, rinkti medžiagą. Vasarą darbo ir poilsio stovyklose iš viso praleis 12-14.000 studentų.

LIETUVIAI visame Pasaulyje

KIEK DALYVIŲ LAUKIAMA PLB SEIME?

(E) Į š. m. rugpiučio 29 d. Kanadoje, Toronto mieste, kviečiamą PLB Seimą, PLB Valdyba nustatė paskiriems kraštams tokį atstovų skaičių: *Argentina* — 4 atstovai, *Australija* — 6, *Austrija* — 1, *Belgija* — 1, *Brazilija* — 5, *Kanada* — 15, *Danija* — 1, *Anglija* — 3, *JAV* — 41, *Italija* — 1, *Kolumbija* — 1, *Prancūzija* 1, *Švedija* — 1, *Šveicarija* — 1, *Venezuela* — 3, *Vak. Vokietija* — 6 ir *Nauj. Zelandija* — 1, iš viso 92 atstovai. Seimo Informacinė Komisija praneša, kad jau pasižadėjo asmeniškai dalyvauti 10 atstovų iš tolimųjų kraštų — po vieną iš Australijos, Brazilijos, Anglijos ir Italijos, po tris iš Venezuelos ir Vak. Vokietijos. Pagal PLB konstituciją kraštų atstovavimas per antrininkus nenumatytas.

LIETUVIS AUSTRALIJOJOS INŽINIERIŲ SUVAŽIAVIME

(E) Gegužės mėn. pabaigoje Melbourne, Australijoje, įvyksiamame Radijo ir Elektronikos inžinierių suvažiavime (su apie 600 dalyvių) paskaitininkų tarpe buvo ir lietuvis inž. Zigmās Budrikis, dėstęs Perth universitete. Jis suvažiavime skaitė paskaitą tema „On tre Channel

Capacity of the Human Sense of Vision“, išnagrinėjęs, pagal savo tyrimus, žmogaus akies regėjimo pajėgumą televizijos požiūriu.

PAGERBĖ LIETUVAITĖ

Kiekvienais metais Vakarų Vokietijoje yra skelbiama brolybės savaitė, kurioje vokiečių spauda ir radijas iškelia nacių padarytas skriaudas žydų tautai ir ragina bei skatina, kad vokiečiai įsisąmonintų jų tautos skolą žydams. Kovo mėnesyje įvykusioje tokioje savaitėje radijas kas dieną davė straipsnių visai kitokia forma, kaip iki šiolai: iškėlė per nacių laikus skriaudžiamų žydų globėjų ir gelbėtojų pavardes ir jų gelbėjimo būdus. Čia buvo iškelti visų tautybių gelbėtojai, būtent: ukrainiečių vyskupas, vokiečių baronas ir daugelis kitų, jų tarpe ir lietuvaite Ona Šimaitė. Savo paskaitų per radiją ciklą pradėjo kovo 14 d. Suedwestfunk Stuttgarte. Šimaitės žygdaibais, išgelbstint apie 100 žydų, Vilniuje iš tikros bado mirties. Už tai buvo nacių pagauta ir pasodinta kacetan. Karui pasibaigus iš kacetos išėjo gyva. Dabartiniu metu vieš su savo dukra Izraelyje, kur buvo pagerbta, kaip žydų tautos gelbėtoja ir buvo pasiūlyta jai pasilikti Izraelyje gyventi. (E)

URUGVAJAUS PADANGĖJE

Audiencija pas Resp. Prez.

D. Fernandez Crespo

Šių metų, birželio 14-tą dieną, Birželio tragiškųjų įvykių išvakarių sukaktyje, šio krašto prezidentas Don Daniel Fernandez Crespo priėmė lietuvių delegaciją prezidentijos rūmuose. Dalyvavo Lietuvos Atstovas p. Anatolius Grišonas su ponia Lucija, Gerb. T. Dr. Petras Daugintis — katalikų atstovas; Julius Jazauskas — socialdemokratų atstovas; Alfredas Stanevičius — jaunimo atstovas II P. Amerikos Lietuvių Kongreso vicepirmininkas; Vytautas Dorelis — II P. A. L. Kongreso pirmininkas ir Urugvajau Lietuvių Kultūros Draugijos vice-pirmininkas.

Ta proga lietuvius pristatė p. A. Grišonas, padėkodamas Urugvajaus vyriausybei už palaikymą diplomatinių santykių su Laisvosios Lietuvos atstovais, už okupacijos nepripažinimą, kviesdamas mūsų nepriklausomybę ginti Jungtinių Tautų posėdyje.

Vytautas Dorelis padėkojo II-jo Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso vardu, už to kongreso pritarimą, už suteiktas lietuviams ir kitataučiams lygias teises ir laisvę kurtis ir gyventi, kaip šio krašto piliečiams, kuriems lietuvių irgi dėkingi už

jų parodytą visuomet brolišką meilę ir nuosirdumą. Prašė, kad visuomet Urugvajaus vyriausybė palaikytų diplomatinius santykius su mūsų atstovais. Ta proga įteikė II-jo P. A. L. Kongreso rezoliucijas, su pergaminu viršeliais ir „Memorandumu“.

Jo Ekselencija prezidentas atydziai išklauses abidvi kalbas, į viską puikiai atsakė savo ilgoje kalboje. Pabrėžė, kad Urugvajus niekad nepripažino „tamsiųjų jėgų“ užgrobumus, todėl dar ir Lietuvą pripažįsta kaip tautą, tas įrodo santykių palaikymą su Jos diplomatais. Sakė, kad valdžia nesikiša į kitų kraštų vidaus tvarką, įvertina ne tautų didumą ir jų apsiginklvimą, bet pirmoj vietoj gerbia kraštų kultūrą, moralę ir didžiadvasiškumą, todėl simpatizuoja su Laisvąja Lietuva ir lietuviams. Baigdamas užklausė ar turime žinių, kad sekančiuose Jungtinių Tautų posėdžiuose bus keliamas Lietuvos klausimas. Jeigu tai bus keliamas, tai pažadėjo, kad Urugvajaus atstovas gaus atitinkamą informaciją, ginti Lietuvos laisvės teises. Po to dar tęsėsi nuosirdžioje nuotaikoje pasikalbėjimai, kur Jo Ekselencija prezidentas nusifotografavo su lietuvių delegacija, ir su kiekvienu maloniai atsiveikino. Tai buvo didelis lietuvių propagandai laimėjimas.

Lietuvių delegacija. Iš kairės: Vyt. Dorelis, p. L. Grišonienė, Prez. D. F. Crespo, A. Grišonas, kun. P. Daugintis, A. Stanevičius ir J. Jazauskas.

URUGVAJAUS LIETUVIŲ PATRIOTINĖS PASTANGOS

Lietuvių tautos gedulo dienų sukakties proga Montevideo lietuvių dar kartą padarė visą eilę patriotinių žygių Lietuvos okupacinei situacijai priminti ir jos laisvės atgavimo kovoms paremti.

Birželio 14 d. Montevideo lietuvių delegacija, Lietuvos atstovo A. Grišono vadovaujama, buvo priimta Prezidentūroje, kur Vyriausybės Tarybos Pirmininkui dr. Daniel Fernandez Crespo buvo įteiktas memorandumas Lietuvos bylos reikalu ir padėkota už palankumą. Ponas Prezidentas atsakydamas nuosirdžia ir turininga kalba pažadėjo ir toliau remti tautų apsisprendimo bei išsilaisvinimo siekius apskritai, o Lietuvos atveju ypatingai, kai su tomis problemomis bus susiduriama Jungt. Tautų tribūnoje ar kitur.

Tuo pačiu metu Kultūrinės Dem. Lietuvių-Urugvajiečių Sąjungos vardu Kalifornijos viešbutyje buvo suaukta spaudos konferencija, kurioje Lietuvos Pasiuntinybės spaudos attache K. Čibiras ir sąjungos pirmininkas žurn. J. P. Martinez Bersetche išsamiai nušvietė sovietinio okupanto dedamas pastan-

gas lietuvių tautos ryžtui užslopti, šalį sovietinti ir rusinti.

Kai kurie dienraščiai, kaip didysis ir visados lietuviams palankus EL DIA, išidėjo platų konferencijos reportažą, kiti paminėjo kronikos žiniomis ir nuotraukomis. Vėliau, tarp birželio 15 ir 23, beveik visa svarbesnė sostinės spauda, neišskiriant ir valdžiai artimų dienraščių EL PLATA ir EL PAIS, Lietuvą prisiminė tokiomis antraštemis, kaip: „Pavergtoji Lietuva: šiandien sukanka 23 metai nuo rusų užpuolimo“; „Kankinė Lietuva“; „Tautinis Lietuvos Gedulas“; „Lietuvių tautos rezistencija“; „Lietuvių prieš okupantus sukilimo sukaktis“ ir panašiai. Spaudos konferencijos momentas pateko ir į televiziją.

Šios temos taip pat nebuvo pamirštos radijo bangomis. Specialiose programose per Radio Independencia birželio mėn. šeštadienių Martinez B. vedamoje „Laisvės Balso“ valandėlėje ispanų kalba apie Lietuvą ir jos dabartinę būitį kalbėjo ats. A. Grišonas, K. Čibiras, prof. R. Katzenstein, žinoma, pats tų programų vedėjas ir kiti lietuvių draugai. Lietuvių kalba audicijoje per Radio Sarandi irgi buvo atitinkamai paminėta Lie-

5 METAI „GINTARUI“

Birželio 15 d. suėjo 5 metai nuo tautinių šokių šokėjų grupės „Gintaras“ įsikūrimo. Savo 5-rių metų gyvavimo sukaktives gintariečiai atšventė vermutu. Nors oras buvo labai šaltas ir vėjas audringas, tačiau į vermutą susirinko beveik visi dabartiniai ir senieji šokėjai drauge su jų ilgamete vadove mokytoja G. Stanevičiene, klebono pareigas einančiu t. P. Dauginčiu ir keleta jų prietelių.

Stebėtina, kad jaunoji lietuvių karta, turėdama nugalėti tiek kliūčių ir daryti repeticijas dažniausia vėlai vakarais, pajėgė išsilaikyti savo ryžte. „Gintaras“ savo suruoštais vakarais, dalyvavimu lietuvių šventėse ir kitataučių parengimuose puoselėja lietuvišką šokį, savo menišku šokimu žavi visų širdis ir skelbia visur Lietuvos vardą. Linkime tad „Gintarui“ gyvuoti dar ilgus metus!

Buvusio Lietuvos Nepaprasto Pasiuntinio dr. K. Grauzinto mirties metinė sukaktis birželio 5 ir 6 dienomis. Užs. R. Ministerijai artimas dienraštis EL DEBATE savo skiltyse velionį gražiai paminėjo su jo nuotrauka.

Liepos pradžioje į Lietuvą išvyksta Urugvajaus lietuvių komunistų ekskursija. Kelionė kiekvienam atseis 550 dol. ir dar iš anksto reikia užsimokėti už viešbutį Vilniuje po 15 dol. dienai. Numatoma Lietuvoje išbūti porą mėnesių. Buvo tikėtasi sudaryti keliasdešimties ekskursantų grupę, bet dolerio kursui žymiai pakilus, dalis užsirašiusių jau atsisakė. Ekskursijoje bus atstovaujami „visokių pažiūrų lietuvių“, nors tikrovėje vyksta tik komunistai ir vienas kitas jų artimas talkininkas.

Visuomeninis tragiškojo birželio minėjimas įvyko parapijos salėje 23 d. Tuojau po Mišių, laikytų už mirusius laisvės kovotojus, gausiau nei praeityje tautiečiai susirinko susikaupti ir naujo ryžto pasisemti į Urugvajaus Liet. Kultūros Draugijos rengtą aktą, kurį sudarė neilgos A. Grišono, kun. dr. P. Dauginčio ir naujo lietuvių bičiulio J. J. de Goyenola kalbos. Po jų sekė meninė dalis su sol. L. Grišonienės, Vyt. Dorelio dalyvavimu, vyksiai parinkta Urug. Liet. Kat. choro programa ir gyvuoju paveikslu „Kaip mus išvežė“, kuriame pagrindinę rolę įsijausdamas suvaidino jaunuolis P. Debesys.

Iš Švedijos turėjo išvykti du rusų diplomatai: gen. Vitaly Nikolsky ir ambasados sek. Gorgey Paronovsky. Kadangi jie dirbo prieš Švedijos valdžią, tai jų paprašė apleisti šio krašto teitoriją.

Maskvos pranešimu vykstančiam moterų kongrese dėl pasaulio taikos, kada kalbėjo Kubos atstovė, tai Italų atstovės apleidė salę, pareikšdamos protestą dėl neteisingos ir melagingos kalbos.

Lietuvos okupacijos ir trėmimų sukaktys.

Ryžtinga akcija oro bangomis ir spaudoje atrodo, pritrenkiamai paveikė lietuvių komunistų propagandistus, kurie šiomet jau mažiau garsino „išlaisvintos tarybinės tėvynės laimę“ ir net turėjo atidėti tradicinį savo džiaugsmui pareikšti šokių vakarą...

Moteris ir GYVENIMAS

NAMINIAI IŠDIRBINIAI

SALDAINIAI IŠ MEDAUS

Ištirpinti ir išmaišyti viename puode, lygiomis dalimis medus, cukraus ir truputį vandens. Virti ant labai lėtos ugnies arba (baño maria) iki pradės tęstis Verdant nuolat maišyti, nepriegti. Išvirtą masę supilti į paplokščią formą išklotą sviestuotu popieriu. Ataušus supiaustyti gabalėliais, apibarstyti prieskoniais, pagal savo skonį.

SALDAINIAI IŠ MORKŲ

Išvirta pusė kg. morkų, sutrinti į košę, įdėti pusę kg. cukraus su dviejų apelsinų sunka. Virti ant silpnos ugnies, nuolat maišyti iki gerokai sutirštės. Išvirtą masę supilti į formą, ir užbarstyti cukrumi.

Namuose pagaminti saldainiai daug vertingesni už bentkokių pirktus.

SVEIKI IR SKANOS SUMUŠTINIAI

Sumaišyti sviestą ir medų lygiomis dalimis ir gerai ištrinti. Šis mišinys užteptas ant juodos duonos, turi gerą skonį ir žuvis taukų analogines savybes.

GARDUS TORTAS

Pasverti 4-5 kiaušinius, kiek sveria kiaušiniai, tokio svorio imti miltų ir cukrus. Sviesto imti pusę kiaušinių svorio, kepimo miltelių 1 šaukštą. Cukrų ir sviestą trinti dedant po 1 kiaušini, kol visi kiaušiniai bus sudėti. Atskirai sumaišyti miltus su kepimo milteliais, kvapų sulig skonio. Viską gerokai sumaišius sudėti į formą ir kepti vidutinėje temperatūroje 45 minutes.

Rūkštinius augalus reikia virti visuomet be drusko. Druskos dėti tik tada, kai jau jie būna išvire, kitaip elgiantis rūkštiniai augalai bus kieti, nors kaip ilgai bevirtumėt.

KINO ŽVAIGŽDĖ ĮSTOJO Į VIENUOLYNĄ

Dolores Ilart savo pašaukimo vedama nusprendė stoti į katalikų vienuolyną Connecticut. Gautas vienuolyno sutikimas priimti į noviciatą. Būsimoji vienuolė daugelyje filmų atliko pagrindines roles. Paskutinėj filmoj „The pleasures of his company“. Dolores Ilart pareiškė, kad ji visą laiką galvojo, kad jos tikrasis pašaukimas — religija. (A.F.P.)

• J. A. Valstybėse New Ilavene Connecticut, susiorganizuavo naujas Lietuvių Moterų Klūbas. Klūbo valdybą sudaro: Pirminkė Genovaitė Vebrienė, vicepirm. Gražina Ramintienė, sekret. Salomėja Valiukienė, išdininkė Viktorija Mackevičiūtė. Klūbo tikslas, rengti kultūrinius parengimus. Parengimų pelnas skiriamas: Vasario 16 gimnazijai, Balfui ir kitoms lietuviškoms organizacijoms.

• Juo geriau paruošime tuos, kurie paskui mus seka juo geriau jie mokės būti ateinančioms kartoms aukštesniais laiptų — laipsniais.

LIETUVIŠKA VIENYBĖ — UTOPIJA?

Mes, lietuviai, mėgstame dažnai net perdėtai girtis svetimtaučiams garsiaja mūsų vienybe. Ir žinoma, kitataučiai tų pagyrų suvedžioti labai dažnai, jei ne visuomet, mums tiki ir savyje tarpe stato mus kaip vienybės pavyzdį. Taip pamažu susidaro išpūdis, bent tarp jų, kad nėra pasaulyje vieningesnės tautos kaip lietuvių. Bet ar tikrovėje taip yra? Ar ta lietuvių vienybė yra apčiuopima realybė, ar vien tik perpūstas muilo burbulas galįs kiekvienu momentu sutrukti į tūkstančius mažučiu dalelyčių. Norėdami gauti teisingą atsakymą neturime dairytis kažkur toli; pakanka pasižvalgyti čia pat, savose kolonijose, savose draugijose, savose šeimose.

Organizuojame pobūvius, šaukiame suvažiavimus, skelbiame kongresų nutarimus. Žodžiu, bent teorijoje, viską darome lietuviškos vienybės labui. Dailinai pėmus vienybės šiek tiek jaučiama, nors ir atskiromis grupėmis, tačiau ir jose užtikama nemažai tam priešingų ženklų, o kai mėginame prieiti tų atskirų draugijų ar grupių vienmintiškumo net lietuvių gyvybiniuose reikaluose, jau neberandame bendros kalbos. Čia kiekvienas stengiasi iškilti į viršūnes, arba geresniu atveju, bent savo atstovaujama grupę iškelti į svarbesnį postą.

Nors turime organizacijų, kurios palaiko gerus santykius, mielai ir ištikimai bendradarbiauja kultūriniuose bei sociali-

nuose reikaluose su kitomis, tačiau to dar negana, jei tuo tarpu yra visa eilė kitų, kurios visokiais būdais stengiasi trugdyti, arba, geresniu atveju, laikytis nuosautai. Jei pirmųjų, tiek organizacijų, tiek ir pavienių asmenų elgsena, yra aiškiai smerktina, tai antrųjų jokių būdu negali būti užgirta. Būti „neutraliu“, kaip dabar mėgstame vadinti žmonės neturį tvirto nusistatymo, arba kitokiais sumetimais laikąsi nuosaikumo, yra tas pat kaip eiti vienybės ardytojų pusėje, nesvarbu kokių paziūrų jie bebūtų, nes tokių visur sasitaiko, Žiūkime, kad tas, kuris negesina degancio namo, leidžia jam suaugti.

Kita blogybė, tai visapusiškas darbo trugdymas. Jeigu mus stato kanidatais bet kuriai visuomeninei vietai užimti, tuojaus išrandame begales priežasčių nuo jos atsakyti, oet kai tą mums siūlytą postą uzima kitas pilietis, kuris gal apstėmė paregą tikta susiaurusų apunkyonų verčiamas ir net neturėdamas gabumų uždedamam darbui atlikti tuomet paleidžiame darban savo naujausio modelio kritikinę mašineriją nesistengdami ištirti ar toks mūsų žingsnis yra teisingas ir kokiais sumetimais jį darome. Paprastai lietuvis jau nuo seno mėgsta kritiką... kai ji taikoma kitiems.

Niekas negali užginčyti, kad kritika nėra reikalinga. Priešingai, gal jos ir stokoja tarpe mūsų, nes tai ką tik suminėjome niekaip tokiu kilniu vardu pavadinoti negalima. Kritika žmogų privalo kelti, ne klupdyti. Be jos nebūtų pasaulyje pažangos, nebūtų tobulumo. Tačiau kai blogos valios asmuo paskalas, šmeižtus, ar iškreiptą tiesą pridengia kritikos drabužiu atsitinka panašiai kaip su vūku ēriuko kailyje. Tuomet jau nekuriama, bet ardoma; nestatoma, bet griauinama; tarnaujama ne sandorai, bet nesantikai, o ši dar nei vieno prie vienybės neprivedė ir neprives.

Nesenai užsibaigė II Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas Montevidėjaus mieste ir jau po truputį ruošiamės III-čiajam Sao Paulyje. Ar nevertėtų pamėginti įgyvendinti I-jo ir II-jo nutarimus savose kolonijose, kad susirinkę 1965 m. didžiausioje Lotynų Amerikos lietuvių kolonijoje galėtume pasididžiuodami pareikšti: IŠPYLDĖME!

Atrodo, kad vienybės nepasieksime tol, kol neišmokysime užmiršti senųjų savo pakraipų. Išvijoje tegalime pripažinti vieną partiją — LIETUVĄ ir jai vienai privalome ištikimai dirbti ir aukotis.

Jau laikas susiprasti senajai kartai ir duoti geresnį pavyzdį jaunimui, nes jis turės vienybę įgyvendinti jei patys to padaryti nemokėsime. Tie, kurie gyvena praeities svajonėmis, lai susipranta kol nevēlu. Ateitis jaunimo! Ir koki prieauglį išauginasime, tokią ateitį jis nusikals ant kieto gyvenimo priekalo. Idiekime jaunimui gryno patriotizmo jausmą be partinių priesonių ir pamatysime, kad vienybė nėra utopija.

Kęstutis Ulvytis

• Moteris težiūri į paaulį motinos širdimi.

DAUGIAU ATSAKOMINGUMO AUKLĖJIME

Iš visų pusių girdime sakant — nebėra daugiau atsakomybės trūksta, atsakomingu žmonių, kurie viską imtų rimtai ir tvarkytų dalykus teisingai. O neretai girdime sakant iš kitos pusės:

— Kas man darbo, tesizino! Po mūsų kad ir tvanas, kad tikta mes pragyventume!

Tokie pasakymai yra tikrai bent išoriniai ženklai, kurie parodo žmonių egoizmą, jų trumparegiškumą.

Prie ko pasaulis prieitų, jei visi taip galvotų, tai labai aišku: prie betvarkės ir visiškos anarchijos, pakilę iš padugnių elementai imtų virš žmonijos viešpatauti.

Ačiū Dievui, kad dar yra atsakomingu žmonių, kurie netik apie save pačius galvoja, kaip pripildyti pilvą valgiu ir kišenę pinigais, bet kurie pasišvencia ir kitų labui, kurie imasi atsakomybės už kitus.

KĄ REIŠKIA ATSAKOMYBĖ?

Sekantis pavyzdys duos suprasti. Kai kartą Amerikos prezidentas Lincolnas važiuodamas keliu pamatė purve įklimpusią kiaulę, jis liepė vežėjui sustoti ir padėjo kiaulę iš purvo išvilkti. Atrodo, kad menkas dalykas, o visdėlto tai reikšmingas, nes tas pats Prezidentas turėjo drąsos pirmas panaikinti vergų prekybą, ištraukti tuos žmones iš bizonierių rankų ir padaryti juos laisvais žmonėmis.

Kas pasakytą apie Amerikos prezidentą, tą galima pritaikinti kiekvienam piliečiui, ypač kiekvienam krikščioniui-katalikui. Kiekvienas iš mūsų turi jaustis atsakomingas ne vien už save, bet ir už savo šeimą, už savo tikybą ir tautą.

Prel. Kuprevičius yra pasakęs, kad mes privalome būti savo tautos ambasadoriatstovai toje tautoje, kurioje gyvename. O kaip katalikai, privalome būti ir savos Bažnyčios pasiuntiniai-nuncijai, kurie savo žodžiu ir pavyzdžiu liūdytų apie savo Bažnyčią ir tautą. Vienu žodžiu, turime jaustis atsakomingi už savos tautos reikalus, už savos Bažnyčios išskelimą.

KAME PASIREIŠKIA ATSAKOMYBĖ

Atsakomybė pasireiškia toje vietoje ir tame laike, kuriame gyvename. Jeigu mūsų močiūtės carų laikais nebūtų įdiegusios

savo vaikų širdin Bažnyčios ir Tėvynės meilės jausmus, vargu ar Lietuva būtų buvusi laisva ir katalikiška. Jeigu lietuvių-savanoriai nebūtų supratę savo atsakomybę, nebūtų likusi nepriklausoma.

Šitie pavyzdžiai labai akyvaizdžiai parodo atsakomybės svarbą reikiamu metu ir tinkamoje vietoje. Mes esame išėivijoje, — toli nuo Tėvynės, paskendę svetimų žmonių jūroje ir įtakoje. Jeigu norime išgelbėti lietuviybę ir katalikybę, turime rimtai susirūpinti ir pajusti didelę atsakomybę prieš Tautą ir Bažnyčią.

Toji atsakomybė pasireiškia NAUJOS KARTOS IŠUGDYME KRIKŠČIONIŠKOJE IR LIETUVIŠKOJE DVASIOJE. Kur toji atsakomybė turi pasireikšti? Visų pirma LIETUVIŠKOJE ŠEIMOJE. Nes šeima yra pirmoji lietuviškos ir krikščionybės mokykla. Jai užsidarius, visos pastangos išlaikyti tas vertybes yra bergždžios.

KOKIU BŪDU UGDOMA ATSAKOMYBĖ?

Atsakomybė būdama dvasinė vertybė yra pasisavinama per auklėjimą, per nuolatinį mokymą. Atsakomybės vaikai neišmoks prie radijo ar televizijos aparatų, bet tikta šeimos ratelyje. Patys tėvai turi būti pirma pilnai atsakingi už savo vaikų auklėjimą ir įsitikinę, kad jų niekas pasaulyje negali pavaduoti: jokia mokykla, jokie ansambliai, jokia draugija, tikta jie vieni gali įdiegti savo vaikuose didžiū vertybių meilę: mylėti Dievą, mylėti ir branginti savo tėvų kalbą, branginti savo tėvų žemę ir savąją Bažnyčią.

Pirmoje vietoje teatsimena visi tėvai, kad jų pačių pavyzdys turi lemiams reikšmės vaiko ir jaunuolio auklėjime. Jei tėvai kalbės tik lietuviškai su vaikais šeimoje, tai ir vaikai kalbės noriai tėvų kalba, jei tėvai mokės nušviesti Lietuvos garbingą praeitį, tai ir vaikai ją brangins, jei tėvai gerbs ir mylės savo Bažnyčią, tai ir vaikai eis tėvų pėdomis.

Tėvams į pagelbą turi ateiti draugijos ir organizacijos. Kultūringa draugija gali prisidėti prie jaunimo auklėjimo. Labai malonu yra paminėti Lietuvių Centro ru-

šiami parengimai mūsų naujų akademikų pagerbimui. Štai ir šių metų inž. Algimanto Rastausko pagerbimas praėjo labai kultūringoje ir lietuviškoje dvasioje. Nebuvo vartota jokių svajinamų gėrimų ir buvo kalbėta tikta lietuviškai, beto parodytu kultūrinių filmų.

RELIGIJOS REIKŠMĖ AUKLĖJIME

Negana yra auklėti jaunimą lietuviškoj dvasioj, dar reikia kai ko daugiau — reikia duoti stiprių religinių principų: teisingumo, artimo meilės, pasiaukojimo. Jaunimui reikia duoti daugiau tikėjimo ir sveikos moralės. Pasaulis šiandien yra didžiausiam vertybių sumišime. Mūsų jaunimui turime parodyti kilnias mūsų Tautos ir Bažnyčios asmenybes, kurios šviečia kaip žiburiai tamsioje naktėje.

Lietuvių tauta gali pasididžiuoti davusi pačiai Kat. Bažnyčiai kilnių asemnybių, kaip karalaitį Šv. Kazimierą, arkivyskupą — kankinį Matulionį, bei šimtus kilnių jaunuolių ir vyrų, kurie pasilikę Lietuvoje paaukojo savo gyvybę už Dievą ir Tėvynę. Lietuvių tauta turi šimtus kankinių, kurie savo krauju pašventino Lietuvos žemę, turi šimtus misijonierių, kurie po Sibirą neša Evangelijos šviesą, krikštydami bedievius ir komunistus.

Niekada Lietuva dar neturėjo tiek didvyrių ir kankinių, kaip nūdien. Niekada lietuvių tauta tiek nekovojo už laisvę ir tikybą, kaip šiandien. Todėl tepakyla mums toji didvyrių dvasia — duoti Dievui ir Tėvynei tai kas brangiausia — duoti mūsų jaunimui pačius brangiausius turtus — meilę savo Tautai ir Bažnyčiai. Niekada Kat. Bažnyčia nebuvo taip puolama kaip šiandien, bet niekada dar taip nežibėjo svo Popiežių asmenybėm, savo kankinių drąsa ir savo meilės pavyzdžiais kaip mūsų laikais. Tai yra mums visiems didis paskatinimas jaustis atsakomingas už jaunąją kartą — būti Tėvynės ambasadoriais ir Bažnyčios mokslo liūdytojais.

Kun. AUGUSTINAS

S K A I T Y K

IR PLATINK

“ L A I K A ”

Dimčiai

Sekmadienis

KRIKŠČIONIŠKOS PRANAŠYSTES IR ATOMINIO BRANDUOLIO ENERGIJA

Tokia antrašte neseniai pasirodė knyga, parašyta žymaus vokiečių fiziko Bernardo Philbert. Be abejo visai teisėtai autorius rašo: „Tiesiog neįtikėtina liaudies nusimanymo stoka leidžia iki šiol vis dar tebegyvuoti pulkui astrologų, okultistų, spiritistų ir pesimistų“. Tai galime konstatuoti ir čionai mūsų apylinkėje. Prieš kelis metus pažinojau Buenos Airese vieną italų inžinierių, kurs sakėsi uždirbęs astrologijos pagalba žymiai daugiau, negu inžinieriaus darbu. Pataikaujant liaudies tamsumui laikraščiai, radio skelbia „horoskopus“, leidyklos išleidžia vis naujas knygas astrologų ar spiritistų pranašyčių apie būsimus įvykius. Net puikus katal. laikraštis „Esquiu“ neseniai rado reikalo prisiminti pranašystes apie tariamai įvyksiančią žmonijos pabaigą šio šimtmečio gale. Tad pravartu ir lietuviškame laikrašty truputį sustoti ties šiuo klausimu.

Reikia žinoti, jog ir žymiausi mokslininkai kartais pasiduoda niekingiems prietarams. Pavyzdžiui, pasakas apie raganas mūsų dienomis bepasakojamos nebent tik vaikams, prieš kelis gi šimtmečius jas skaitė tiesa žymūs filosofai — teologai ir raganos buvo deginamos ant laužų. Savo laiku Kepleris ir Tycho Brahe buvo žymiausi astronomai, o tačiau darė „horoskopus“ savo karaliams ar kunigaikščiams. Krikščioniškai pakrištyti karaliai, hercogai, kunigaikščiai, vedžiojami už nosies

Komunistai jaučia, kad skaudžiausias priekaištas, daromas jų sistemai, yra religijos persekiojimas. Ir todėl savoje propagandoje „skirtoji užsieniui, visokiais būdais stengiasi paneigti religijos persekiojimo faktą ir parodyti, kad ten esanti religijos laisvė. Į šią propagandos akciją yra įjungiamos visų kraštų komunistų partijos, kurios turi tvirtinti ir teigti, kad Sovietų Sąjungoje nėra persekiojama religija. Tam tikslui laikas nuo laiko pasiunčia savo korespondentus, žurnalistus, kurie vietoj turi patikrinti, parinkti faktų ir paskui juos kuo plačiausiai paskleisti.

Italijos komunistų partija, kuri pačioje Italijoje yra gana santūri, savo akcijoje prieš religiją ir Katalikų Bažnyčią irgi įsijungia į darbą parodyti, kokia yra „religinė laisvė“ Sovietų Sąjungoje. Italams yra svarbu, kaip yra su Kat. Bažnyčia Sovietų Sąjungoje, todėl pasiūstieji žurnalistai daugiausia maišosi Lietuvoje. Jų pačių pastebėjimai, matytieji faktai skaitytų gal ir nelabai įtikintų, todėl stengiasi lankytis pas žymesnius dvasiškius ir iš jų lūpų išgirsti apie religinę padėtį Lietuvoje.

Neseniai Sov. Sąjungai garbinti skirtame komunistų žurnale „Realta Sovietica“ š. m. birželio mėn. numeryje korespondentas Giovanni Accascio lankėsi Lietuvoje ir apklašinėjo Lie-

atstrologų, neatsižūrėdami į jokių krikščioniškosios doro nuostatus, užpildinėjo vienas kitą, naikino liaudies turtą ir pačią liaudį žingsnis po žingsnio stūmė į skurdą ir vergiją. Velnio rankose prietarai yra gera priemonė stūmti žmoniją į vargą.

Žmogaus likimą geroka dalimi nulemia iš tėvų paveldėtas geresnis ar blogesnis organizmas. Tačiau tas organizmas nors ir kažin kaip menkas bebūtų, neatima iš žmogaus laisvos valios, taigi ir nenulemia jo likimo. Žinant tai yra tiesiog juokinga manyti, kad tam tikra planetų konsteliacija gimimo momentu turėtų nulemti žmogaus likimą. Kaip gi prieita patikėti šiai nesąmonei? Kad supratus tai atsiminkime, kad sukčiai imasi betkokių priemonių kad apdūmus žmoniams akis: orakulai, spiritistai kalba dvi-prasmiais žodžiais, burtininkai griebiasi visokių „chemerykščių“ palydėdami jas visai beprasimais garsais, astrologai gi griebiasi matematinių formulių ir žodiako figūrų, kurios šiaip žmogui atrodo nedaugiau kaip burtininko beprasimais garsais. Apdūmus akis galima ištraukti iš žmogaus pinigų.

Teisėtai pasmerkęs panašias praktikas, Philbertas patsai neišvengia nepasidavęs šių dienų prietarui — Einsteino relativizmo prietarui, ir mano, kad ta „teorija“ išaiškinti pranašyčių galimybę. Visiems aišku, jog žmogaus ar aukštesnė

už žmogaus inteligencija gali numatyti ateities įvykius, kurie išplaukia iš priežastingai besirutuliojančio kosmoso vyksmo. Bet kaip numatyti ateitį, kuris priklauso nuo laisvos žmogaus valios? Niekas iki šiol nesurado tam atsakymo. Patsai gi ateities numatymo faktas yra visai neabejotinas dalykas, ką liudija daugybė išsipildžiusių pranašyčių, padarytų neretai kelis šimtus metų prieš išpranašautąjį įvykį.

Iš visų pranašyčių nuostabiųjų yra šv. Jono pranašystė — Apokalipse. Apie ją ir rašo Philbert, pasitaręs su keliais teologais. Šv. Jonas rašo, kad jam buvo parodyta kas įvyks žmonijos pabaigai bear-tėjant. Tie jo pamatytieji dalykai buvo labai skirtingi nuo jo laikų pažįstamųjų įvykių ir daiktų, ir todėl jis neturėjo tinkamų žodžių tiems dalykams išreikšti: šv. Jonas nebuvo matęs nei tankų, kurie vemia ugnį ir nuodus iš gerklės ir uodegos, nei lėktuvų panašių į šaracius, nei atominų bombų, kurios krenta tarsi šviesios žvaigždės. Philbertas išanalizuoja smulkiai šv. Jono aprašomasias bausmes nusidėjusiai žmonijai ir parodo, jog visa tai atatikis atomnio karo pasekmėms. Iš pranašystės matosi, jog ne visa žmonija tebus išnaikinta atominio karo, ir kad tie atominiai karai kartosis kelis kartus, nes žmonija vis labiau grims į materializmą. Kova eis tarp dviejų materializmų: buržuazinio ir komunistinio. Ir karai vyks ne tik atominėmis bombomis, bet ir lėktuvų, tankų bei šimtamilijoninės azijatų armijos pagalba. Jau dabar galima numatyti, kad giliai ateistinis kiniečių komunizmas užgrius pasaulį.

Visa tai prieš 19 šimtmečių tegalėjo numatyti ir parodyti tik Begalinė Išmintis, kuriai nėra jokios paslapties.

Dr. J. Mačernis

LIETUVOS VYSKUPIJŲ VALDYTOJŲ PAREIŠKIMAI SPAUDOJE

tuvos vyskupijų valdytojus. Charakteringas to straipsnio pavadinimas „koegzistencijos vyskupai“, kai tuo tarpu iš apklausių netojų tik vienas vysk. Maželis yra vyskupas. Iš pasisakymų ir pareiškimų negalime gauti pilno vaizdo, ką iš tiesų yra pasakę, nes yra žinomas komunistų sugebėjimas į pokalbininkų lūpas įdėti tai, kas iš anksto žinoma ir ko norima, kad būtų pasakyta.

Vysk. Maželis, paklaustas apie popiežiaus enciklikas „Mater et Magistra“ ir „Pacem in Terris“, atsakė, kad Lietuvos dvasiškija ir tikintieji ne tik pozityviai, bet ir su entuziazmu jas sutiko, dėlto, kad jos rodo, kaip Bažnyčia domisi socialiniu teisingumu, tautų sugyvenimu ir sugriauna buvusius nusistatymus, skirstančius žmones pagal politinius įsitikinimus ir supranta dabartinę realybę, kurioj gyvename. Esą ty enciklikų turinys labai patikęs Lietuvos dvasiškijai ne tik dėl savo principų, kurių iš klusnybės dvasiškija turi laikytis, bet jos atitinka ir tiem principam, pagal kuriuos dabar dvasiškijai tenka gyventi. „Neabejoju, kalbėjęs vyskupas, kad daugelį enciklikos punktų galėtų pasirašyti bet kuris Sovietų pilietis, nepriklausomai nuo savo religinių įsti-

kinimų, pradėdant pačiu Chruščiovu. Kad plačiau paskleidus enciklikų mintis, visose Lietuvos bažnyčiose buvo pasakyta visa eilė pamokslų.“

Paklaustas apie Bažnyčios susirinkimą ir kodėl pats jame nedalyvavęs, atsakė: „Visuotinis susirinkimas turi begalinės svarbos katalikiškosios minties progresui ir pačios Bažnyčios gyvenimui. Jame pasireiškę mintys Bažnyčios sumoderninimui iš mūsų pusės randa pilną pritarimą. Buvo kalbama, kad man nebuvo leista dalyvauti susirinkimo darbuose, bet tai netiesa: mano nedalyvavimą reikia priskaityti tik mano silpnai sveikatai ir jei ji pagerės, tikriausiai dalyvausiu II-sios sesijos darbuose.“

Paklaustas, ką jisai supranta Bažnyčios sumoderninimu ir ar tai esanti jo asmeniška nuomonė, ar visų lietuvių kunigų, vyskupų atsakė, kad tai esanti netiek visų kunigų, bet ir visų tikinčiųjų mintis. Kada šį Bažnyčios sumoderninimą bandė pavaizduoti pavyzdžiais, vysk. Maželis, atrodo, „nukalbėjo“. Reikia manyti, kad čia korespondentas bus įdėjęs į vyskupo lūpas tai, ko jis pats nori, būtent, vyskupų pareiškęs, kad esą šeimų, kurios yra išsiskyrusios ir sukūru-

IŠ KATALIKIŠKOJO PASAULIO

Mirus popiežiui Jonui XXIII Vatikanas iš viso pasaulio gavo virš 10.000 užuojautos telegramų ir tiek pat laiškų. Argentinos Lietuvių Bendruomenė taip pat per kardinolą Caggiano pasiuntė užuojautos telegramą.

Konklavėje renkant naują popiežių Povilą VI, dalyvavo 80 kardinolų. Nedalyvavo tikrai kard. Mindzenty ir vienas senas kardinolas iš Pietų Amerikos. Tai didžiausias kardinolų skaičius. Seniausias iš visų kardinolų yra Francisco Morano — italas, 91 metų ir pats jauniausias — Juan Landazuri Rickets — iš Peru, bei jo vienmetis draugas Julius Dopfner — vokiečių-bavaras, kurie turi tikrai 49 metus.

(E) Dalyvauti mirusio Popiežiaus Jono XXIII-jo pomirtinio pagerbimo išskilmėse iš pavergtos Lietuvos pro Maskvą į Romą birželio 10 d. buvo atskridę trijų vyskupijų valdytojai: Kauno vyskupijos kan. Č. Krivaitis ir Kaišiadorių vysk. vald. kan. P. Bakšys, kun. dr. Pijus Čižauskas. Jie buvo apgyvendinti viešbutyje netoli sovietų ambasados. Jie vaikščiojo vis poros rusų ir lietuvių politrukų lydimi. Iš Romos į Lietuvą išvyko birželio 18 d.

— Bažnyčios Suvažiavimas, kuris dėl pop. Jono XXIII mirties buvo nutrauktas, išrinkus naują pop. Povilą VI, numatytas iš naujo pradėti šių metų rugsėjo 29 dieną. Pop. Povilas VI, kaip pagrindinį savo popiežiavimo darbą laiko kaip tik tęsti šį Suvažiavimą, kuriame laukiame daug naujų pakeitimų liturgijoje.

Š. Amerikos prez. Kennedy pas Povilą VI
Š. m. liepos mėn. 2 d. Prez. Kennedy turėjo specialią audienciją pas Pop. Povilą VI. Audiencija truko 36 minutes. Šioje audiencijoje Amerikos prez. Kennedy buvo labai nuoširdžiai priimtas. Prez. Kennedy jau antrą kartą apsilanko Romoje popiežiaus karūnacijos proga. Pirmą kartą buvo atvykęs su savo tėvais 1939 m. Pop. Pijaus XII karūnacijoje.

— Anglijos katalikai rimtai svarsto padėti kunigams jų pastoracijoje, atliekant bažnyčios ekonominius reikalus, arba administraciją: mokyklų, parapijų ir kitų įstaigų, kad paluosuoti kunigus jų dvasinei misijai.

— Kosmonautas Cooper skridamas aplink žemę ir būdamas virš Indijos, sudėjo labai gražią maldą, kurią vėliau paskaitė parlamente. Tai gražus pavyzdys vieniems veikėjams ir keliautojams, kad galima savo sielą nukreipti į visų daiktų Kūrėją kelionių metu.

Visas Šv. Raštas išverstas indų kalboje
Pirmą kartą indų kalba yra išverstas visas Šv. Raštas. Vertimą paruošė Stanislovas Wald, Dieviškojo Žodžio vienuolis, kuris dirba Indijoje.

Madride buvo atidaryta seselių darbų paroda
Madride iš 400 vienuolių seselių namų buvo surengta atliktų darbų paroda, kurioje buvo išstatyti visi seselių atliekami darbai: rankomis ir mašinom.

Argentinoje surinkta 2.738.000 pezu,
padėti badaujantiems. Surinkti pinigai bus paskirti Formozos provincijai Argentinoje ir Oruro — Bolivijoje, kur dar yra didelis žmonių skurdas.

Krikščionių Darbininkų Sindikatas
Rosario mieste atšventė III-į savo kongresą, kuriame dalyvavo iš visos Argentinos atsiūsti delegatai. Iš viso atstovavo 20 grupių sindikatų iš provincijų.

Pietų Amerikos Žosistų Kongresas
šiemet įvyks Buenos Aires, Argentinos sostinėje, Avellanedos priemiestyje, kurio naujas vyskupas, didelis lietuvių draugas Dr. Josė Podesta, globos šį kongresą. Reikia pažymėti, kad ir lietuvių parapijos ribose Avellanedoje kun. V. Palubinskas, padėdamas vieno belgo žosisto suorganizavo žosistų judėjimą, į kurį gali prisidėti ir lietuviai, darbininkų vaikai.

Dr. ALBERTAS ADAMINAS
Ortopedija ir traumatologija.
(Kaulų sulūžimai ir ligos)
Priima: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 16 iki 19 val. Aldecoa 935, Avellaneda, T. E. (privatus) 22-4090.
Antradieniais ir ketvirtadieniais: nuo 17 iki 19 val.: Alsina 174, Avellaneda, T. E. 22-6631.

ONA BALNAITYTĖ
Siuvėja - Modista
MADRID 1020 — DOCK SUD

ARGENTINOS LIETUVIAI

"MINDAUGO" DRAUGIJAI 32 METAI

Prieš 32 metus susikūrė „Mindaugo“ draugija, kuri š. m. birželio mėn. 29 d. minėjo savo 32 metų sukaktį.

Visų pirmausia p. Vincas Stundžia (sūn.), programos vedėjas, pakvietė: Mindaugo draugijos pirm. Osvaldą Bakaną atidaryti sukaktuvinį rengimą, kuris savo kalboje pareiškė, kad jis Lietuvos ir nematęs, turi garbės vadovauti „Mindaugo“ draugijai, pasveikindamas visus atsilankiusius svečius. Po pirm. kalbos prasidėjo sveikinimai. Sveikino: Šv. Cecilijos choro vardu p. K. Misiūnas, „Nemuno“ draugijos pirm. Alf. Markus, ALC. Daktaro Jono Basanavičiaus vardu — pirm. J. Ziberka, „Laiko“ administratorius P. Gudelevičius, ALB Redaktorius K. Norkus, ALTA „Rambynas“ R. Paršelis, Ateitininkų T. Jasinavičius, A.L. B-nės Sporto Sekcijos vardu A. Kaibutas, ALB pirm. Ant. Balčiūnas, kun. A. Švedas pasveikino ne tik savo vardu, bet ir Tėvų Marijonų.

Prieš pradėdant vaidinimą buvo įteiktas pergaminas p. Juozui Butkauskui už jo didelį pasidarytą darbą „Mindaugo“ draugijos padarytų didelių remontų paskutiniams metais. Po visų gražiausių linkėjimų prasidėjo vaidinimas.

„JOCIO MARTI“ trijų veiksmy komedija, gal būtų galima išsireikšti, kad yra nekomedija, bet šių laikų tikra šeimos relaybė! Vaidino: V. Stundžia, A. Marcinkevičienė, K. Pilka, O. A. Šeštakauskienė, K. Kukorius, L. Mikelaitis, A. Griška. Režisavo P. Strolia, suflioravo I. Mažuikaitė.

Vaidintojai savo roles atliko su didžiu nuoširdumu ir ištvėrme. Tikimės, kad šį veikalą ateityje galės pamatyti Buenos Aires gyvenanti tautiečiai. Lauksime atvykstant... Vaidinimą susirinkus publika labai šiltai priėmė! Vaidinimui pasibaigus p. Albertas Griška padainavo keletą lietuviškų dainelių: Kur tas šaltinėlis, Už jūrių marių. K. Pilka padainavo: Lietuva Brangi. Su šia taip gražiai skambančia daina pasibaigė „Mindaugo“ 32 metų sukakties programa.

Berisšiečiai, kaip visuomet yra vaišingi, tai po programos pakvietė visus atvykusius svečius atsigaivinti ir užkasti. Reikia pagirti jaunąją Mindaugo draugijos valdybą, kad taip iš širdies dirbo paruošdami šią kuklią šventę.

Tik gaila, kad svečių tarpe nesimatė nei vieno Susivienijimo Liet. Argentinoje atstovo. Iš B. Aires matėsi jaunimas A.L. Centro, Rambyniečiai, Ateitininkai, Sportininkai ir kitų veikiančių organizacijų nariai.

„Mindaugo“ jaunajai valdybai daug laimės ir ištvėrės tęsti tėvų pradėtąjį darbą.

Kortų turnyras

Berisse, š. m. birželio mėn. 23 d. įvyko kortų turnyras, kuriame dalyvavo „Mindaugo“, „Nemuno“ ir Susivienijimo Lietuvių Arg. „kortušninkų“ komandos. Laimėjimas atiteko „Mindaugo“ komandoms, kurie laimėjo pirmą ir antrą vietą. AMS.

Rosario Miesto Naujienos

Rosario Lietuvių Bendruomenės Nauja Valdyba

Š. m. birželio mėn. 20 d., įvyko visuotinis narių susirinkimas ir buvo išrinkta nauja valdyba. Į valdybą išrinkti šie asmenys ir kurie pareigomis pasiskirstė sekančiai: Pirm. M. Klimas, vice-pirm. D. Rudys, sek. A. Latvėnas, išd. A. Švarlys, nariai: B. Kaušpadas, R. Simanauskienė.

Revizijos komisija: Z. Stasevičius, Alf. Lukošius, B. Pundytė. Nario mokesčio surinkėjas, Ant. Latvėnas.

Antanas Samauskas su ponia Leonida Jankevičiūtė - Samauskienė, savo darbštumu bei taupumu įsigytuose namuose, c. Londres 297, Saladillo, Rosario, 1963 m. gegužės 25 d. ponas Antanas atšventė savo penkiasdešimties metines. Iškilmingoje puotoje matėsi sukaktuvininko „Swift“ fabriko „jefe“ p. Nolan su ponia ir dviem sūnum, Rainaldo Muñoz su ponia Juze Užkurytė ir sūneliu Sergio, Benito Užkurius su ponia Marta, p. Victor Sosa su ponia Petronėle Žukaitė, p-a Užkurienė, p-a Sofija

Rosario lietuviai pagerbė savo motinas gegužės 19 dieną („Laiko“ Nr. 319). Matosi kalbant M. Klimas.

Dailininko Jono Rimšos Paroda

Dail. Jonas Rimša, pirmą kartą Roario mieste turėjo savo kūrinų meno parodą, š. m. birželio mėn. 24 d., pačiame Rosario miesto centre, g-vė Cordoba Nr. 1338, salione yra išstatyta virš 30 paveikslų, bet svarbiausia, kad prieš įeinant į salę yra iškabintas užrašas: „Al notable Viguroso Maestro Colorista Lituanos“. Rosario vietinė spauda apie mūsų didelį dailininką Joną Rimšą, atsiliepia labai gerai. Šią parodą lanko visi lietuviai ir svetimtaliai. Birželio mėn. 25 d. ALB Rosario pirm. pasveikino visų Lietuvių vardu linkėdamas daug laimės ateityje.

Kirpykla "OLGA"

Ilgalaikis plaukų sušukavimas (karštis ir šaltas, atliekamas moderniškoms mašinomis ir naujais metodais. — Priimama mokinės) Olga Jasiulytė - Vitkauskienė Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

"VITRAL"

Vitrinų Fabrikas Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms. Sav. W. A. Rastauskas Av. SAN MARTIN 3038 Lomas del Mirador

Skrybėlės, Pirštinės, Jaunavedžių Papuošalai ir kita išsinuomoja. Kreiptis pas:

Johaną Vijunaitę

nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 15 iki 19 val. AV. MITRE 2274 — 6 PISO AVELLANEDA

La acreditada y conocida **Fiambrería Alemana** de Cuika Constantino Olavarría 185 — Quilmes

Grožio salionas TAMARA Ilgalaikis plaukų sušukavimas Priimamos mokinės Tamara Klimaitė-Routaboul Güemes 2437, Rosario, Sta. Fe

MŪSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ JUSTINAS VAITELIS

Birželio mėn. 13 d. savo namuose, c. Melo 3667, Lanus Oeste mirė Justinas Vaitelis, kuris visą laiką dar vis darbuosi prie mezgimo mašinos ir vieną dieną prieš mirtį dar vaikščiojo.

Velionis kilimo buvo iš Kretingos apskr. Palaidotas buvo sekančią dieną Lanus kapuose. Giliume nuliūdime liko žmona Emilija Venckauskaitė, sūnus Liudvikas ir dvi dukterys: Elena ir Zuzana.

MIRĖ ONA LAUŽIKIENĖ

Fiorito ligoninėje š. m. birželio mėn. 15 d. mirė Ona Laužikienė, sulaukusi 77 metų amžiaus. Velionė kilimo nuo Panevėžio. Sekančią dieną buvo palaidota Sarandi kapuose.

Liūdesyje liko sūnus Juozas Laužikas su žmona ir vaikais.

VERONIKA KIŠONIENĖ

Mirė balandžio 21 d.

DARIAUS IR GIRĖNO MINĖJIMAS

Rosario Liet. Bendruomenė š. m. liepos 28 d. (sekmadienį) rengia Dariaus ir Girėno paminėjimą. Po pamaldų 11 val. prie liet. parapijos kryžiaus bus padėtos gėlės, po to seks paskaita ir poezija. 12,30 val. pietūs. Kviečiami visi dalyvauti.

Šventos Mišios Aušros Vartų Bažnyčioje

LIEPOS MĖNUO

13 d. 6,50 val. Prie Nekalė. Marijos Širdies.

14 d. 18 val. už Šimkūnų ir Buglių šeimas.

15 d. 6,50 val. už aa Joną Vasiliauską ir šeimą.

— 8,15 val. už aa Praną Buzą.

17 d. 6,50 val. už sielas nukankintų kunigų.

— 10 val. už aa Edvardą Švedą (metinės).

18 6,50 val. už aa Vaitkevičių ir Gražių šeimas.

19 d. 6,50 val. už Edvardą Vaitkevičių.

— 8,15 Prie Šv. Antano.

20 d. 6,50 val. už Evą Mikalauskienę.

— 9val. už aa Domininką Steponavičių (metinės giedotos mišios).

— 10 val. už aa Antaną Matulionį (metinės).

22 d. 6,50 val. už aa Lipinską ir Šeštokaitę.

— 7,30 val. už aa Barborą Steigvilienę.

24 d. 6,50 val. už aa Kazimierą ir Kristiną Matukus.

— 8,15 val. už Franciškų Šapą.

25 d. 6,50 val. už aa Bruną, Mortą, Antaną, Petrą ir visą Raudonikių šeimą.

26 d. 6,50 val. už visas Onas prie Šv. Onos.

— 7,30 už aa Bruną ir Petrą Raudonikius

— 8,15 val. už aa Oną Klimanskienę.

27 d. 7,30 val. Šveikatos prašant.

— 8,15 val. už aa Stanislovą Paulauską.

28 d. 8 val. už parapijiečius.

— 9 už aa Eimoną Andriūkevičių.

— 10 val. už aa Antaną Balsį.

— 11,30 val. už Roberto Preikšos intensija.

— 18 val. už aa Prancišką Lysienę.

29 d. 6,50 val. už Sturevičių intencija.

30 d. 8,15 val. už pamirštas sielas.

31 d. 6,50 val. už aa Petrą ir Bruną Raudonikius.

— 8,15 val. už Vincą Lipinską.

TEMPERLEY

Liepos 21 d. 10 val. Mišios už aa Petrą Žekį.

"LAIKO" SPAUSTUVĖ

Pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuvinius pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, knygas, laikraščius, žurnalus ir atlieka kitus spaudos darbus.

KREIPTIS:

Mendoza 2280 - Avellaneda - T. E. 208 - 5027

FABRICA DE SILLAS Y TAPICERIA

CARPINTERIA EN GENERAL

— DE —

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811 AL 17

T. E. 68 - 7208

Parduoda

- AKORDEONUS, BANDEONUS, - PLOKSTELIS, PIANINUS, - TELEVISIJOS APARATUS

Casa MUSKETAS

ISNUOMUOJAMA PIJANINUS Sanabria 2790-92 T. E. 50 - 5948

Casa "DOMICELA"

— PRIEINAMOS KAINOS —

Sav. A. LEVANAČIUS IVAIRIŲ RŪBIŲ MEGZTINIAI, SALIKAI, KAMPEROS Šilko ir drobės išdirbiniai CANADA 2025 Lanús O.

Černiauskų ir Galeckų išleistuvės

Š. m. liepos mėn. 7 d. Lietuvos salės svetainėje įvyko jaunosios išleistuvės, kurias išvykstantiems pp. Černiauskams ir Galeckams suruošė "Birutės" draugija kartu su Lietuvos parapija.

Išleistuvių metų išvykstantiems žodį tarė kun. Aug. Steigvila, Dr. Alf. Kairelis, kuris savo šeimos vardu įteikė prisiminimų gražų "Buenos Aires" miesto albumą, toliau kalbėjo agr. S. Mikelionis, o Ant. Keveža paskaitė savo poeziją. Birutėčių vardu žodį tarė Genė Macaitienė, parapijos klebonas kun. Vyt. Palubinskas, "Šv. Cecilijos" choro vardu Karolis Misiūnas, ateitininkų vardu — p. Alf. Petraitis, "Rambyno" vardu p. L. Petravičienė, karių vardu J. Kanapinskas, draugų vardu kalbėjo St. Jackevičius ir kun. K. Černiauskas iš Rosario, savo linkėjimus išreiškė ir svečias iš Š. Amerikos — p. St. Mažintas. Visiems savo linkėjimus pareiškusiems, padėkojo p. Mykolas Galeckas, kuris pažadėjo nepamiršti Argentinos lietuvių.

Ponai Černiauskai ir Galeckai buvo Argentinos Lietuvių kolonijos labai gerai žinomi veikėjai, ypač ponai Černiauskai daug prisidėjo prie lietuviško ansamblio kurimo ir palaikymo, o p. Myk. Galeckas daug pasidaravo prie Lietuvos Bedruomenės. Argenti-

nos lietuviai su pp. Černiauskais ir Galeckais išvykimu nustoja savo veikėjų ir tikim, kad jie įsijungs Š. Amerikoje į lietuvišką veikimą.

Ta pačia proga buvo atsisveikinta ir su stovybininku Vyt. Sadžium, kuris liepos 9 d. išskrido į Čikagą. Taip pat Vyt. Sadžius nuo savo atvykimo pradžios buvo įsijungęs į lietuvišką darbą, kaip Liet. Bendruomenėje, Susivienijime, Šv. Cecilijos chore ir kitur.

Šias išleistuves paruošė malonios ponios — birutietės su parapijos pagalba. Prie vaišių ruošimo pasidaravo Genė Macaitienė, Anasztazija Bagdonienė, J. Skurauskaitė, Uršulė Šilaikienė, kurios atnešė pyragus ir pagamino sumuštinius, o Bruna Baranauskienė ir Natalija Paršlienė priėmė svečius. Algirdas Kaibutas ir Manuelis Vileikis sutvarkė stalus ir prižiūrėjo tvarką, o programą pravedė Pijus Gudelevičius. Vaišių metų skambėjo lietuviškos sutartinės, graudindamos išvykstantuosius, kuriems buvo sugiedota "Ilgiausių Metų". Ponas Černiauskams ir Galeckams buvo įteikti prisiminimai su parašais pergaminai. Janė Macaitytė įteikė pp. Černiauskams, o P. Gudelevičius pp. Galeckams.

Dalyvis.

SUSIVIENIJIMAS SAVO 49 METŲ IŠVAKARĖSE...

Susivienijimas yra parengęs viso liepos mėnesio sukaktuvinių programą:

Liepos mėn. 13 d.

(šeštadienį) 21 val., Dariaus ir Girėno 30 metų nuo tragiškos mirties, paminėjimas. Bus rodomos filmos apie jų skridimą iš Š. Amerikos į Lietuvą ir iš Lietuvos vaizdų. Filmas parodys p. Jurgis Gilvydis.

Liepos 20 d., šeštadienį, 22 val. pagerbimas buvusių Centro Valdymo pirmininkų, garbės nariu. Visi lietuviai kviečiami atsilankyti.

Liepos 27 d., šeštadienį, 21 val. Pagrindinis 49 metų sukakties vakaras, bus suvaidinta vieno veiksmo komedija „ADVOKATO PATARIMAI“. Į šį vakarą kviečia visas organizacijas, narius ir prijauniančius.

ALS JAUNIMO VAKARAS

Argentinos Lietuvių Susivienijime, š. m. birželio mėn. 29 d. įvyko didelis jaunimo šokių vakaras (asalto) su vaišėmis, kuriose dalyvavo daug jaunimo. Bufete dirbo P. N. Pimpė, prie naujoviško Super-Estereofonico — Vito ir Hector Levanavičiai. Skanūs užkandžius parengė šios gerbiamos ponios: Šapienė, Staloraitienė, Vozgirdienė ir Kučinskienė, o Rikardas Stasevičius parengė „koktelį“. Jaunimas šoko iki ankstyvo ryto ir patenkinti skirstėsi į namus laukdami kito tokio parengimo...

Dalyvis.

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — S. Sapinskas. Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autorius prašant. Kaina: Argentinoje metams \$ 250.— administracijoje, \$ 265.— namuose, Urugvajuje met. 20 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XVI Metai, Nr. 321

1963 m. liepos mėn. 11 d.

Pagerbtas inž. Alg. Rastauskas

Argentinos Lietuvių Centras, birželio 30 d., sekmadienį 17 val., Dr. Jono Basanavičiaus vardo rūmuose, Tabarė 6950, savo nariui inž. Algimantui Rastauskui, sėkmingai baigusiam inžinerijos fakultetą Buenos Aires universitete.

Į pagerbtuvių arbatėlę susirinko gausiai lietuvių, ypač gražaus studijuojančio jaunimo iš visos Bs. Aires miesto. Pagerbimo vaišės pradėjo Liet. Centro pirmininkas Jurgis Ziberka, pakviestas visus svečius vaišintis.

Laikė arbatėlės p. Vyt. Balčiūnas, Liet. Centro vicepirmininkas, pakvietė visą eilę svečių tarti pasveikinimo žodį. Visų pirma baigusiuju inžinierių vardu pasveikino inž. Juozas Bukevičius, kuris vienas iš pirmųjų lietuvių baigė inžineriją Argentinoje. Toliau kalbėjo: „Laiko“ redaktoriaus pareigas einas kun. Aug. Steigvila, inž. Jonas Gaidemauškas, „Arg. Liet. Balso“ leidėjas Pr. Ožinskas, Dr. Bruna Rukšėnaitė, Arg. Liet. B-nės pirmin. Ant. Balčiūnas, ponias Lydija Petravičienė, ALOST pirmin. Jonas Čikštas, Dr. Danutė Gin-

terytė, agr. St. Mikelionis, plė studentė Bukevičiūtė, inž. St. Babronis, p. Karolis Misiūnas ir kiti. Lietuvių Centro Garbės Narė įteikė garbės pergaminą su visų dalyvavusių svečių parašais, o po pagerbtojo inž. Alg. Rastausko padėkos žodžių, dalyvavusieji svečiai jo garbei sugiedojo Ilgiausių Metų.

Naujas inžinierius Algimantas yra labai gerai žinomas lietuvių kolonijai kaip buvusiojo „Darnos“ ansamblio šokių vadovas, vėliau visą laiką talkininkavo šokių grupei ir prie dainavimo. Labai gražu, kad studijuodamas ir kartu dirbdamas surado laiko ir noro dirbti kultūrinį-meno darbą.

Sveikintina yra Lietuvių Centro iniciatyva pagerbti naujus lietuvių akademikus. Ypatinai cžiugu, kad šie pagerbimai rengiami labai kultūringai. Per paskutines pagerbtuves nebuvo vartojama jokių alkoholinių gėrimų. Be to per pagerbtuves buvo parodytos kultūrinės filmos. Linkėtina, kad ir kitos draugijos pasėktų šiuo gražiu pavyzdžiu.

Dalyvis

ARGENTINOS LIETUVIŲ JAUNIMO VEIKLA

RUOŠIAMASI PAMINĖTI OLIMPIJADĄ

Argentinos Lietuvių Bendruomenės iniciatyva š. m. liepos 8 d. Lietuvos Centro patalpose buvo suauktas Argentinos Lietuvių Jaunimo atstovų pasitarimas dėl busimos sportos šventės paminėti 25 metų nuo įvykusios Sporto Olimpiados Kaune.

Pasitarime dalyvavo Lietuvos Centro, Arg. Liet. Bend. Sporto Sekcijos, Ateitininkų, "Šv. Cecilijos" choro, sporto komandos "Kovas" jaunimo atstovai ir svečiai jaunuoliai iš Urugvajaus. Trūko tiktai Berisso ir Susivienijimo atstovai.

Po diskusijų buvo išrinkta koordinacinė komisija suorganizuoti krepšinio, tinklinio, futbolo, stalo teniso ir šachmatų rinktinės komandos, kurios per sporto šventę turės sužaisti su latviais ir estais. Komisija sudaryta sekančiai:

Iš Lietuvos Centro — Arturas Gronskis, iš Sportininkų Sekcijos — Tadas Jasinevičius, iš Ateitininkų — Hektoras Kalpokas, iš "Kovo" komandos — J. Petraitis ir iš "Šv. Cecilijos" choro — Marytė Sakalauskaitė.

Naujai sudarytoji komisija savo komandų sąrašais iš žaidėjais pirmą kartą susirinko š. m. liepos 28 d. 16 val. lietuvių parapijos aikštėje išmėginti savo jėgas. Sporto šventei suruošti iniciatyvą imasi Arg. Lietuvių Bendrė talkininkaujant kitoms Organizacijoms.

SKAITYK
IR PLATINK
"LAIKĄ"

ATEITININKŲ KULTŪRINE VEIKLA

Su liepos 9-ja Argentinos lietuvių katalikų studentų ir moksleivių Draugovė "Ateitis" pradėjo savo naują veikimo laikotarpį.

Š. m. liepos 9 d. pirmą kartą Argentinos du ateitininkai: Rosa Artini ir Alfonsas Petraičiai davė savo iškilmingą priesaiką prie vėliavos dirbti už ateitininkijos idealus.

Ta proga po įžodžio parapijos svetainėje įvyko jaunosios vaišės, kurių metu buvo aptarta ateities darbo planai. Visų pirma ponias Rosa Petraitienė paskaitė refektarą apie ateitininkų himno žodžius: "mūsų idėjos mokslas, dorovė, tautos reikalai". Toliau buvo tartasi suruošti jaunųjų talentų vakarą. Kun. Aug. Steigvilas išdėstė savo planą — suruošti bendras vasaros atostogas su Urugvajaus ir Brazilijos studentais, o Hektoras Kalpokas pranešė, kad pradėdant su 9-ja liepos kiekvieną mėnesį bus veltui rodomos spalvotos filmos visiems Lietuvos Salione. Tokių būdu ateitininkai netik užsidarę savo ratelyje ruošiasi ateities gyvenimui, bet jau dabar prisidės prie kultūrinio mūsų kolonijos veikimo ruošiant jaunimo šventes ir duodant kultūrinės filmos kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį.

Tuojuo po vaišių buvo padeonstruotas pirmas filmų seansas, kuriame dalyvavo apie 200 žiūrovų. Filmas projektavo stud. H. Kalpokas.

Vaišėse bėto dalyvavo Urugvajaus studentai ir sendraugiai p. O. Kairelienė, p. J. Siušis, A. Kaibutas ir kiti svečiai.

"Laiko" koresp.

"RAMBYNIEČIAI" ATŠVENTĖ JONINĖS

Š. m. birželio mėn. 22 d. Lietuvos Tautinis Ansamblis "Rambynas" davė naują spektaklį "Ar aš tau sese nesakiau..." Pirmoji programos dalis "Pabaigtuvės" turinys labai paprastas: Sentai ūkininkai laukia grįžtant rugiapūtės talkos. Grįžta jaunimas pabaigtuvių švesti. Mergina įteikia varpų vainiką, o vaikas visiems paprašo alučio su užkandžiais, paaiškėja, kad vienas iš talkininkų yra įsimylėjęs šeimninko dūktėrį. Jaunimas vaišina, dainuoja, šoka...

Antroji programos dalis "Mergvakaris" pas jaunąją susirinkusios draugės padeda susitvarkyti juostas, audinius, draugijų nuotaiką apima liūdesys dėl atsisveikinimo, pinamas rūtų vainikas, kuris puoš jaunosios galvą per vestuves. Merginos dainuoja liūdnas atsisveikinimo dainas, šoka atsisveikinimo šokį "Sadutė".

Trečioje programos dalis "Vestuvės" linksmą juokavimą ir šokių pertraukia rimtas momentas — ruometo uždejimas. Tėvas jaunąją jautria kalba pveda jaunajam. Prieš atsisveikinant galutinai su tėviške, linksmi švysteli svočios vaišės, vėliau tęsėsi dainos ir šokiai... "Ar aš tau sese nesakiau..." primindamas lietuviškos papročius, šokius, dainas. Tėvynės išsilgusiems žiūrovams patiko. Nekalbant apie atskirų aktorių vaidybinį meną, vis dėlto norėtusi palinkėti, kad ateityje būtų kreipiama dėmesio į aiškia tarseną. Kas scenoje ir į ausi sakoma, turi būti taip tariama, kad vis dėlto girdėtų visa salė.

Dalyvis.

Konstrukt. Sadžiaus išleistuvės

Šių metų birželio 30 d. Lietuvos Susivienijimo patalpose, įvyko išvažiujančio į JAV Inž. Constr. Sadžiaus, buv. Lietuvos Bendrės Argentinoje, Hurlingham, Caseros, Palomar Apylinkės Pirmininko ir Lietuvos Susivienijimo Argen. 3-čio Skyriaus Vicepirmininko.

Jam savan bendradarbiui suruošė išleistuvės 3-čio Skyriaus Pirmininkas p. Juozas Kanapinskas ir sekr. Antanas Keveža. Iškilmingoj vakarienėj dalyvavo apie 40 asmenų, visi išvažiujančio bičiuliai ir draugai. Vaišių metų buvo išreikšti geriausi linkėjimai išvažiujančiam.

Ypač reikšmingus žodžius pasakė p. K. Norkus, Pijus Gudelevičius, Antanas Keveža, kuris be to eilerasti sukurtą išvažiujančio garbei. Po to sekė kalbos ir linkėjimai pp. Jono Rudėno, Mato Baršausko, Napoleono Pimpės, Leono Kucino, Stasio Antanavičiaus, Antano Sliuko. Ir visi kiti dalyvavusieji palinkėjo geriausios laimės išlydimam.

• Elvyra ir Robertas Mankai džiaugiasi susilaukę sūnaus, kuriam duotas Rodolfo vardas. Sūrus gimė geg. 10 dieną.

• Berisso "Mindaugo" draugija švėsdama savo metinę sukaktį suvaidino gražiai komediją "Jocio Marti". Šis vaizdelis žiūrovus nukėlė į lietuvišką kaimą. Vaidintojai mieliai sutiko šį veikalą pakartoti ir Lietuvos salėje Avellanedoje. Apie jų atsilankymą su "Jocio Marti" bus pranešta vėliau "Laiko" skiltyse.

• Ambrasas Tamoliūnas, jau kuris laikas kaip yra internuotas "Muniz" lignoninėje, 5 salėje, 91 lova. Ligonį galima lankyti kasdien nuo 4 iki 5 val. po pietų. Ligonis neturi čia giminių.

Čia trumpai apie Inž. Sadžiaus jo asmenį. Išėitas mokslas. Technikos Mokykla Kaune, Milano Universiteto Inžinerijos Fakultete 3-s metai, Mendozos Universitete, Statybos skyr. 2 metai.

Atlikti svarb. darbai: Planifikacija ir priežiūra Mendozos priemiesčių statybos; Vadovybė ir administracija uranijaus kasyklai Mendozoje. Daline priežiūra cemento fabriko statyboje Tandil mieste. Taipogi daline priežiūra plieno liejyklos statyme San Nicolas, ir visa eile pastatytų privačių namų tiek Buenos Aires tiek provincijoje.

Baigiant vaišes p. inž. konstr. Vytautai Sadžiui buvo įteiktas pergaminas nuo visų dalyvavusių išleistuvėse.

Mielas Vytautai širdingiausi linkėjimai geriausio Tavo norų išsipildymo Šiaurėje ir prisidėjimo prie lietuviškos veiklos išvystymo Antroje mūsų Tėvyneje-JAV.

J. Kanapinskas A. Keveža
Pirmininkas Sekretorius

GERBIAMAS JAUNIME!

AR ŽINAI...

Kad Pasaulinis Skautų Biuras renka vartotus pašto ženklus? Visas pelnas už šiuos surinktus vartotus pašto ženklus yra skiriamas ligotų skautų fondui. Oficialiai yra užsiregistravusios 40 valstybių, kurios tam tikslui turi sudariusios net Specialias programas.

Štai yra gera proga kiekvienam mūsų skautui padėti kitam broliui. Surinkęs keliasdešimt švartų ženklų, sudėk juos į voką ir pasiuk šiuo adresu:

Boys Scout World Bureau,
Commonwealth Building,
77 Metcalfe Street,
Ottawa 4, Canada.